

1437

El

Buero del capis

COLECCIÓ DE MONÓLECHS. — SEGONA FORNADA

OBRA 4

EL BURRO DELS COPS

MONÓLECH EN PROSA. Premiat ab un cuadro
al oli dels germans Viver, en lo Certámen humorístich. Tarrasa 1907

ORIGINAL DE

LLUIS MILLÀ

LIBRERIA MILLÀ

Carrer Sant Pau, 21. - Barcelona

1907

PERSONATGE

BALDIRI. 60 anys: avisador d'un teatre de *Varietés*.

Es propietat del autor, el qual se reserva tots els drets que la llei li concedeix. La *Sociedad de Autores Españoles* es l'encarregada de cobrar els drets de representació.

ACTE ÚNICH

ESCENA UNICA

BALDIRI: Es un home que ha corregut molts teatres fent tots els papers de l'auca, y per fi ha quedat convertit en avisador d'un café-teatre hont s'hi fá de tot una mica. Surt pel devant del teló, y tot amohinat, diu:

¡Noy, quin bullit quin bullit, quin bullit! ¡Aixó es una olla! Si no fos perque un home ja té'ls seus anys y no puch demanar carta per per de passar, ara mateix me ficaba en el primer tranvía eléctrich que'm vingués al devant y no'm veyan may més el pel per aquest ditxós teatre.

Ab tant temps que porto de taulas no havia vist may lo que passa en aquesta empresa.

¡Quin bullit!

L'avisador del teatre es *el último mono* que diuhen els castellans: els catalans ne dihém *el burro dels cops*. De modo y manera, que, tant en la llengua den Cervantes com en la llengua de badella, digali *mono*, dígalí *burro*, total resulto un animal.

(Parlant en tó reposat).

Tot va sobre meu.

Tothom me mana, tothom me renya y ningú'm paga.

Jo haig d'anar á l'estació quan arriuan artistas novas, jo'ls tinch de buscar habitacions que'ls agradin, jo'ls he de dur la roba al teatre y tornarla á casa seva, jo m'haig de carregar las solfas de las tiples y á las tiples sense solfas els hi haig de buscar *couplets*.

Y si fos aixó sol, menos mal... Lo pitjor de tot es la feynada de días ó las nits de funció

¿Tothom ja es al teatre? Donchs ara comensa el verdader calvari pel pobre avisador.

—Baldiri—crida una artista (jo'm dich Baldiri, per servirlos).—Baldiri, tindrà d'anarme á comprar un *frasco* de essencia de violeta *reconcentrada*.

—Baldiri—crida una altra.—Portim el diari, que diuhen que parla de mí.

(*Imitant veus y maneras dels artistas*).

—Baldiri, avisi al *Restaurant* perque acabada la meva *chansoneta* me portin al cuarto dos coberts ab *xampany*.

—Menos mal; ja sé qui paga (dich jo).

—Baldiri, avisi á l'empresa que aquesta nit no canto perque estich *gromé* (vol dir ronca).

—Si ja hi vas neixer de ronca; pero en fin, avisarém.

—Baldiri; corri, vagi á la *maison* que m'he des-cuydat la cotilla blava: la trovará en el cuarto d'aquell viatjant de comers ab bigoti ros.

—Baldiri, tregui la frú-frú al carrer; sembla que'n té ganas. (La frú-frú es una gosseta).

—Baldiri, entri que m'estirará las mal'ias.

—Baldiri, vingui, que m'afluixará aquest cos.

Baldiri, aquí; Baldiri, allá; tothom me mana á la mida del seu gust per feynas que res tenen que veure ab el teatre.

Figúrintse: una vegada fins me varen fer funcionar una xeringa del sistema antich. Y alló va ser més que un bullit.

(*Cambiant de tó*)

Ay, senyor! quan penso en las meas glorias pasadas .. Perque n'he passadas jo de glorias, no's pensin.

Y de cosas que no son glorias també n'he passadas...

Aixó vol dir, que n'he passadas de totes.

¡Ja ho crech! De *tutti colori*.

En el teatro sempre passen cosas novas.

Jo, després 40 anys de trepitjar taulas, creya sapiguerlas totes, pero ¡cá!

Avuy com avuy, m'he trobo que aquest género que'n diuhem *novetés* es un bullit, un verdader bullit.

Y tocant al rengló dels embolichs, no hi ha pas cap troca embullada més difícil de capdellar.

Ara mateix, tenim que *Mamasell* Tribulet (*mamasell* vol dir senyoreta: aquí totes son senyoretas). Donchs bé, tenim que la senyoreta Tribulet, que está diguemne casada ab el tenor Gallini, en el seu *camerino* reb la visita del Comte Nassari, que abans protegía á la baylarina Pedassets.

La Pedassets que té la llengua tan lleugera com las camas, resulta que ha dit *no sé qué* al tenor Gallini, pero com que aquest es el simpátich de la contralt Pujolis, ha fet com aquell que no sab de que li parlan.

(*Molt detallat y ab picardia.*)

A tot aixó en Barrabás, qu'es l'home de la barra (n'aixeca una de 200 kilos ab la boca) gelós com está de la Pujolis, ha enviat un anónim á la Tribulet, y aquesta creyent que l'anónim era cosa de la equilibrista Balanci, y tement que'l Comte Nassari se li escapés abans del benefici, ha enviat una carta á la Balanci, firmantla ab el nom de la Pujolis.

Y aquí tenen vostés, que, entre la Tribulet, la Balanci, la Pujolis, la Pedassets, en Gallini, el Comte Nassari y en Barrabás s'ha armat una barrabassada que com més vá més s'empastifa.

Jo tot ho sé, perque entre recados que'm fan dur d'un al altre y conversas que escolto sense volguer, tot passa per las mevas orelas.

*(Ab veu baixa com si temés ser escollat
pe'ls artistas de dins.)*

Es un bullit, alló que se'n diu un bullit.

Sort que jo no m'embolico en res, á tot dich amen, que si no. . Si comensés á desembutxacá tot lo que la Tribulets diu de la Balanci y vis-a-versa. Si digués tot lo que sé d'en Barrabás, d'en Gallini, de la Pedassets y de tota la colla del escenari, aixecaría aquí un tinglado que l'encaballada de la torre *Infel* quedaría petita al costat de la torre de las *infelitats* dels mascles y famellas d'aquesta companyia.

(Ab gestos significatius.)

Si jo deya que la d'alló y en d'airó... d'allonsas y d'aixonsas.

Si jo explicaba que'n d'aironsas y la d'allons, aixó y alló... No't dich res de la d'allonsas que s'armaría.

No, no, lo millor es que, *qui tingui fassi que se la*

*feyna, que'n aquestas cuestións de bastidors qui geme-
ga ja ha rebut, campi qui puga y tal día farà un
any... y qui vulga peix... que's mulli...*

VEU DINS.—¡Baldiri!

BALDIRI.—Crech que'm cridan.

—Voy.

Ja'n deu passá alguna de nova.

No crech pas que m'hagin sentit de res.

Si fos un cas que algú els hi pregunta, vostés mu-
xoni, eh?

VEU.—¡Baldiri!

BALDIRI.—Voy.

Quin bullit, quin bullit, quin bullit. ¡Aixó es un'
olla...

Disposin del burro dels cops.

Bona nit, tothom.

(Saluda y se'n va corrent.)

PROU

